

گفت و گو

طلاق به تلخی مرگ

ژانک اخلاقی، روانشناس اجتماعی در گفت و گو با «فرهیختگان» درباره تأثیر طلاق والدین بر فرزندان گفت: «وقتی طلاق رخ می‌دهد، فرزندان بیشتر آسیب را می‌بینند. آسیب‌های روحی و روانی که آنها را با احساس کمبود و پرده می‌کند. این احساس کمبود در فرزندان روی رفتار و برنامه‌ریزی آنها تأثیر می‌گذارد و دیگر نمی‌توانند که با هیاهای بار درستی انجام دهند. اگرچه این کودکان شاید توانمندی‌های زیادی داشته باشند که موضوع مهم جدایی والدین بر توانمندی‌های آنها تأثیر نماند است.»

وی ادامه داد: «نگاه منفی به فرزندان طلاق که متأسفانه در جامعه وجود دارد، یکی از عواملی است که بر رفتارهای فرزندان طلاق تأثیر می‌گذارد و موجب افسردگی، گوشه‌گیری و عدم تمرکز در آنها می‌شود.»

این دکتر روانشناس اظهار داشت: «موضوع طلاق والدین موضوعی نیست که فقط کودکان افراد را تحت تأثیر قرار دهد بلکه در آینده فرزندان نیز تأثیر دارد اما به هر حال برخورد صحیح والدین و نحوه بیان علت جدایی می تواند از میزان استرس و تنش های کودک بکاهد.»

اخلاقی گفت: «جدایی والدین تغییرات اساسی را در سبک زندگی کودک ایجاد می کند که این تغییراتی می تواند استرسزا باشد و مسؤولیتهایی را در ذهن کودک ایجاد کند. سوالاتی درباره علت جدایی یا میزان تقصیر کودک در این ماجرا. والدین باید بدانند بی جواب ماندن سوال های کودکان به آنها آسیب می رساند. پاسخی نامصحیح نیز می تواند آینده کودک را تیره کند. از این رو والدینی که قصد جدایی دارند باید خود را برای پاسخ های هوشمندانه به سوالات تکراری کودکانشان آماده کنند چرا که کودکان ممکن است حتی خود را در این جدایی مقصر بدانند.»

این روایت‌ها اساساً ادامه داد: «والدین در بیان علت طلاق نباید دگرگی از خراب کنند اما این موضوعی است که متأسفانه طرفین طلاق به خاطر ناراحتی که از دگرگی دارند به آن توجه نمی کنند. بدینوسیله از طرف مقابل برای خوب جلوه دادن خود بدترین کار ممکن است می تواند ذهنیت منفی را در کودک نسبت به پدر یا مادرش ایجاد می کند. ذهنیت منفی که می تواند برای همیشه او را دگرگیر کرده و مشکلاتی را برایش ایجاد کند».

وی تا کفید کرد: «طافی و جدایی والدین ششوی بزرگ برای کودک محسوب می شود که این رو لازم است والدین، زندگی کودک بعد از جدایی را بسیار شبیه زندگی او قبل از این ماجرا کنند تا کودک بتواند شرایط سخت زندگی را راحت تر بپذیرد و با آن کنار بیاید. تغییرات اساسی در سبک زندگی کودک نباید اتفاق بیفتد. تغییر محل زندگی، تغییر مدرسه و جدا کردن والدین از دوستان و همکلاس هایش ضربه ای است که بعد از طلاق و جدایی می تواند آسیب های جبران ناپذیری را برای وی به همراه داشته باشد.»

اخلاقی ادامه داد: «اغلب کودکان طلاق با مشکلات گسترده‌تری مواجه می‌شوند، انزوا، گوشه‌گیری و اضطراب درگیر هستند. حتی در برخی موارد به دلیل عدم وجود سرپرست مشخص، ممکن است زمینه برای گرایش آنها به بزهکاری و انواع آسیب‌های اجتماعی ایجاد شده باشد اما بسیاری از والدین فکر می‌کنند زمانی که فرزندان‌شان بزرگ‌تر شدند و به سن نوجوانی رسیدند، بهترین زمان برای جدایی است تا از آسیب‌های وارد شده به کودک کم شود اما تحقیقات نشان داده که همیشه این‌طور نیست؛ طلاق برای خیلی از نوجوانان به تعلق به مرگ یکی از اعضای خانواده است.»

وی گفت: «یک نوجوان شاید بسیار سخت‌تر از یک کودک یا یک نوجوان کناری بیاید. نوجوان در سنی قرار دارد که می‌تواند به مسائل مالی بعد از جدایی از والدین و به امکان ازدواج مجدد یکی از آنها فکر کند و این موضوعی است که موجب استرس بیشتری می‌شود. طلاق والدین حتی می‌تواند باعث شود نوجوان برای همیشه از ایوان به رابطه مبتنی بر عشق در آینده بترسد.»

یادگار در پایان تأکید کرد: «یکی از تبعات منفی ابتلای نوجوان به افسردگی بعد از طلاق والدین، ممکن است شیوع افکاری برای آسیب زدن به خود باشد. اگرچه بسیاری بیشتر از دختران دست به خودکشی می‌زنند اما در هر حال ایمن تهدید برای دختران و پسران نوجوانی درگیر با این موضوع وجود دارد که والدین باید به آن توجه داشته باشند.»

جدول کلمات متقاطع

۲۱۷۹

عمودی

۱- شاگردانه - انقراض ۲- قمار باز - سر موم و متداول - عظمت خاندانی ۳- پارسند - دودگی - پایتخت بنامای معلوم ۴- کشور فارس - علامت صدر جلی - شتر خورده و پیر - ورود غیر مجاز ۵- خاندان - شتر پستن - از اقوام فارسی زبان ۶- درخت جوان - برومند - پایان و انتها ۷- امس - کرنامیکی - چوب سوزان ۸- پارس - سفید - جلداری حضرت سلیمان - پانی ۹- از ماهه های رومی - عقب و مقابل - عقب و پیش سر ۱۰- بیماری خطرناک - از رده خاطر - پارچه برق ۱۱- فراموش کردن - اتیان - لحظه کوتاه ۱۲- چههره شطرنجی حیلر - حفاظت - نواخته ۱۳- هواپیمای ۱۴- سخن به رمز و اشاره - آزاد و بها - مار بزرگ ۱۵- از گل های خوشبو - خیرترین - هر پرنس دهنده ۱۵- شراب - دوستدار کردن

PIV5

[illegible]

یادداشت، اخبار و گزارش‌هایی از تازه‌های مسائل اجتماعی

کلام

طلاق واژه‌ای است که حرف‌های ناگفته بسیاری در خود پنهان دارد؛ از ناشنیدن کسی زندگی، از تنهایی یک مرد یا مضامین زنی تنها که نام مطلقه را با خود همراه دارد. صرف‌نظر از تمام جریان‌های مادی به طلاق باخودش برای زوجین به همراه دارد، مضامینی برای کسانی دارد که هیچ نقشی در وقوع طلاق نداشته‌اند و قربانیان اصلی آن هستند؛ «فرزندان طلاق». کودکان مصوم که واژه «فرزند طلاق» به‌عنوان صفتی کنار نام آنها در صفتی که ناخواسته زندگی‌شان را تحت دهد و احتمالاً آینده‌ی مهم‌ر را برایشان

ان می‌گویند فرزندان بیش از همه در قبال والدین آسیب می‌پذیرند و این امری است اما آگاهی از این موضوع و برخی می‌تواند از میزان آسیب‌های روانی که طلاق وارد می‌شود بکاهد. بی‌شک مورد اطرافیان و افراد جامعه نیز با این‌دور بدتر یا بهتر کردن اوضاع روحی آنها

ن، رفتارشناسی و آسیب‌شناس اجتماعی، و با «فرهیختگان» درباره آسیب‌هایی که والدین به فرزندان وارد می‌شود، گفت: سبب گسستن اختیاری روابط عاطفی و گسسته‌کردن این گستره زن و مرد در دو آسیب‌زایی را تحمل می‌کند؛ شاید یکی کمتر و یکی زارتر. نظر عاطفی آسیب بینداند اما آنچه از تناسی قطعی است آسیب‌پذیری فرزندان است.»

داد: «فرزندان از تشنج والدین دچار فسردگی می شوند و بعد از جدایی آنها اگر مانند، کمبود و خلأ عاطفی دیگری باعث ای رفتار در آنها خواهد شد. احساس دوستان و همسالان، احساس کمبود نزد نامیل و اقوام، افت تحصیلی موقت، ترک فرار از خانه می تواند از عوارض رفتاری (لق باشد)»

سده، روانشناس و رئیس مرکز توسعه و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی آسیب‌های وارد شده به فرزندان طلاق به گمان گفت: «اصلی‌ترین آسیبی که به لایق وارد می‌شود در دو حیطه است؛ ب‌های روان‌شناختی و دوم آسیب‌های

بیچ این مطلب گفت: «در سبب هر اصل‌ترین مشکل این است که فرزندان دلالت هویتی می‌شوند. نفس آنها می‌شود و قوت خود را با سایر پدیده‌ها مقایسه می‌کنند و اضطراب می‌شوند. خصوصاً این کودکان اضطراب و تنش را از زمانی در درونشان با هم زندگی می‌کردند، تجربه می‌کنند. اضطراب بیشتری را تجربه می‌کنند. حس از دست رفتن هویت باعث می‌شود که حس از دست رفتن هویت باعث می‌شود. افسردگی مبتلا شوند. افسردگی که می‌شود نیز با آنها همراه باشد.»

شناس ادامه داد: «از نظر سیب‌های تحقیقات نشان داده است طلاق پدر و مادر نه به یک الگوی پایدار تبدیل می‌شود که لاحقاً طلاق نسلی گفته می‌شود و به این دلیل طلاق برای فرزندان جا می‌افتد و آنها این درد مادرشان الگوبرداری می‌کنند و این مسئله آینده آنها تأثیر می‌گذارد.»

گپ و گفت

ناتوانی در پرداختش هیچانی

حسن عشایری، روانشناس و عصب‌شناس در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به تشریح مشکلاتی پرداخت که معمولاً فرزندان طلاق بعد از جدایی پدر و مادرشان با آن درگیر می‌شوند. وی گفت: «کودک در خانواده غیر ای‌نیز با تغذیه، سرپناه، آموزش و... رشد از نظر ذهنی و عاطفی ای‌نیز به ارتباطی مناسب با پدر و مادر دارد اما اگر این حلقه آسیب ببیند کودک در پدازش هیجانی دچار مشکل می‌شود».

وی توضیح داد: در واقع در چنین شرایطی کودک در پردازش هیجانی و تعقلش به پدر، مادر و حتی خانه دچار گسستگی می‌شود. اینجاست که کارنراسایی در روابط ایجاد می‌شود. کودک در خود فرو می‌رود یا اگر روحیه پرتوانگری داشته باشد، شخصیتی تخریبی در او شکل می‌گیرد. این دکتر روانشناس ادامه داد: «وقتی کودک طلاق از نظر احساسی پشتیبانی و حمایت نشود، آسیب‌پذیر می‌شود. آمارهای جهانی نشان می‌دهد فرزندان طلاق به‌شدت آسیب‌پذیر هستند. نکته مهم اینجاست که نباید فراموش کنیم کودکان طلاق آسیب‌رسان نیستند بلکه محیط آنها را به‌فروشی آسیب‌رسان تبدیل می‌کند.»

عشایری گفت: در جماعتی مانند ایران بسیاری از افراد نسبت به فرزندان طلاق جبهه می‌گیرند؛ گاهی از صدقه‌های کلانی برای آنها استفاده می‌کنند، جملات تحقیری مانند این- بچه بیچاره، این بنده خدا... و... جملاتی است که روزانه با آن روبرو می‌شویم و نمی‌دانیم چه اصطلاحات ساده یک فرزند طلاق را به بیماری روان‌رنجوری تبدیل می‌کند.»

این دکتر عصب‌شناس ادامه داد: «کم نیستند کودکانی که بعد از جدایی پدر و مادرشان بعد از سال‌ها دوباره به شب‌اداری مبتلا شده‌اند. در اینجا علم روانشناسی این موضوع را این گونه بیان می‌کند که کودک تحت تاثیر این ماجرا قرار گرفته است و اینجاست که آسیب‌شناسی شروع می‌شود و باید حمایت از کودک به صورت جدی آغاز شود.»

وی اظهار داشت: «موضوع طلاق روانی بسیار مهم‌تر از طلاق فیزیکی است؛ طلاق موضوعی مانند تصادف نیست که یک بار رخ دهد. مادر خانواده‌های شایسته‌سالار شاهد طلاق نیستیم. نباید این موضوع را

فرزند نکند، مورد سرزنش اطرافیان قرار می‌گیرد. همین لابلانگیزی همسران موجب می‌شود کسانی که دارای فرزند هستند در زندگی دوم چندان موفق و شادامان نباشند.»

ابهری تأکید کرد: «آمارها نشان می‌دهد متأسفانه ۶۵ درصد از دختران و پسران فراری متعلق به خانواده‌های پرتنش هستند و حضور ناپدید یا نامادری پنهانی برای بروز این آسیب بوده است؛ بنابراین عدم گریزهای مناسب برای ازدواج تنها باعث شکست و ناامنی دو نفر می‌شود، بلکه ناامیدی و سرخوردگی نسل‌های

بشاورانند. رفتاری که آینده کودک را به تباهی
گره زده است.»
براتی ادامه داد: «این رفتار پدر و مادر که معمولاً قبل
از جدایی آنها شروع و بعد از طلاق نیز ادامه داشته
است فرزندان را ناآگاهانه آماده خلاف می کند و آنها
را به سوی جرائم سوق می دهد.»
این دکتر روانشناس درباره اینکه راهکار چیست
و برای کاهش آسیب های وارد شده به فرزندان
طلاق چه باید کرد، گفت: «طلاق یک واقعیت
درندک اجتماعی است. فرزندان طلاق با همه این
مشکلات دست و پنجه نرم می کنند اما با حمایتی
که انجام می شود می توان تاثیرات مخرب طلاق را
به حداقل رساند. لازم است فرزندان طلاق و پدر و
مادرهای که اقدام به طلاق کرده اند، تحت آموزش
و حمایت نهادها برای اجتماعی قرار بگیرند؛ کاری
که در بسیاری از کشورهای دنیا صورت می گیرد.
و جای آن در کشور ما خالی است. فرزندان طلاق
در بسیاری از کشورها تحت نظارت های مراقبتی
قرار می گیرند و باید طبق منشوری به نام منشور
حقوق کودک و طلاق با آنها رفتار شود. این
کودکان و والدینشان موظف به پیروی از این
منشور هستند.»

بعدی را نیز رد پی دارد. فرزندان طلاق حتی در موقع ازدواج نیز گاهی با صفت فرزند طلاق معرفی می‌شوند، به همین خاطر ممکن است از ازدواج مطلوب محروم شوند.»

وی در پایان اضافه کرد: «پس باید هنگام ازدواج تمام موارد در نظر گرفته شود و به جای توجه به معیارهای ظاهری، ضوابط منطقی و استانداردهای عقلی در نظر گرفته شود. از سویی نیز در حالی که براساس آمارها از هر ۱۰۰ ازدواج، ۶۰ فقره آن به طلاق می‌انجامد، باید فکری به حال کاهش آمار طلاق کرد.»

براتی به برخی مفاد این منشور اشاره کرد و گفت: «مثلاً در این منشور آمده است که یک کودک حق دارد با هر دو طرف پدر و مادر ارتباط داشته باشد، از سرمایه دو طرف استفاده کند، روزهایی را با پدر و روزهایی را با مادر سپری کند و با آنها به تفریح بپردازد و در نهایی حق دارد از حمایت هر دو طرف استفاده کند.»

وی ادامه داد: قانون کشور از پدر و مادر می‌خواهد. از این منظر و رادر برخورد با فرزندان نشاء کنند. از طرفی قانون و مذهب می‌گوید این‌ها این منشور را به فرزندان آموزش می‌دهد تا آنها تحت حمایت عاقلی به بیشتری قرار بگیرند. در این منشور همچنین به والدین آموزش و آگاهی داده می‌شود تا به این مهم بپردازند که فرزندان آگاهی ندارند و باید حق و حقوق آنها را رعایت شود.»

برای اظهار داشت: «امروزه در ایران نیز قضات کشور با کمک مراکز مشاوره و بهزیستی اقدام به صدور احکام منقوری می‌کنند؛ از این رو لازم است در ایران نیز چنین منشوری تدوین و اجرایی شود. مشاوران و روانشناسانی که در مراحل ابتدای طلاق، خدمات مشاوره‌ای به خانواده‌ها می‌دهند، باید به پدر و مادر خواستار طلاق آموزش‌های لازم را درباره قوانین حمایتی از فرزندان و نحوه رفتار آنها با فرزندان ارائه دهند تا شاید تا حدی از تأثیرات مخرب طلاق روی فرزندان کم شود.»

مدت‌ها قبل از طلاق واقعی طلاق روانی رخ داده
ع تاثيرات منفی را روی کودک گذاشته است. کودک
ر شده و مورد ضرب و شتم یا حتی کودک‌آزاری قرار

کودک در ابتدای ترین سال‌های تولد زبان مادری را به‌سوی نشان‌دهنده نقش مهم مادر در زندگی کودک ادرارن بعد از جدایی از همسران‌شان می‌تواند جای‌ننند. در این صورت کودک کمتر آسیب می‌بیند اما نشان داده است که پدر کمتر می‌تواند جای خالی را پر کند. هرچند این موضوع غیر ممکن نیست اما به‌پدران نیازمند آموزش هستند ولی به این موضوع می‌شود.»

بناس اظهار داشت: مساله ديگري كه بايد به عنوان اولويت در فرزندان جست و جو شود، اين موضوع است كه بعد از ماجراهاي قبل از طلاق كه با آن دست و پا مي‌شود، بسيار مشكلات و معضلات طلاق ممكن است دست بيايد. آنها به دليل آنكه در پردازش هيچاني دچار مشكل شده‌اند، به همين خاطر خواهان داشت و رفتارهاي تخریبي داشته‌اند. به همين موضوع است؛ كه به همين خاطر است كه بزرگان هميجان آسيب بينند از خرد خبري نيست.»